Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Braşovŭ, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Donneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţulŭ inserţiunilorŭ: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România şi străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brasovŭ:
a administraţiune, piaţa mare, Tĕrgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 77. Braşovŭ, Vinerĭ, 9 (21) Aprilie 1893.

Nou abonamentŭ la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Aprilie 1893 st. v. s'a deschisŭ nou abonamentŭ, la care învitămŭ pe toţĭ amicii şi sprijinitorii fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ	12 fl.
pe şése lunĭ	6 fl.
pe trei lunĭ	3 fl.

Pentru România şi străinătate:

pe unŭ anŭ	40 francĭ
pe şése lunĭ	20 „
pe trei lunĭ	10 „

Abonamente la numerele cu data de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unŭ anŭ	**2 fl.**
pe şése lunĭ	**1 fl.**

Pentru România şi străinătate:

pe unŭ anŭ	**8 francĭ**
pe şése lunĭ	**4 „**

Abonarea se póte face mai uşorŭ prin **mandate postale.**

Administraţiunea
„Gazetei Transilvaniei“.

Braşovŭ, 8 Aprilie v.

Incurcătura, în care a ajunsŭ aşa ḑisulŭ *liberalismŭ* ungurescŭ,— acestŭ talerŭ cu două feţe, cu una amicabilă şi îngăduitóre cătră cei din „elementulŭ domnitorŭ“ şi cu alta duşmănósă şi intolerantă cătră elementele nemaghiare, — este în adevĕrŭ aşa de mare, în câtŭ purtătorii lui înşişĭ nu mai sciu ce sĕ încépă cu elŭ.

Dovadă viuă pentru acésta este şi ordinaţiunea cea mai nouă a ministrului de interne Hieronymi privitóre la adunările de poporŭ, prin care se opresce ţinerea de adunărĭ în legătură cu servicii divine.

Motivulŭ principalŭ, pe care razimă d-lŭ Hieronymi interḑicerea sa, este ca nu cumva astfelŭ de adunărĭ împreunate cu esercitii bisericescĭ şi religióse sĕ fiă folosite pentru lăţirea de agitaţiunĭ de naţionalitate duşmane statului.

Frasa stereotipă a liberalilorŭ ungurĭ, când vorŭ sĕ-şĭ motiveze faptele lorŭ contrare libertăţii cetăţenescĭ, este că „statulŭ sĕ fiă feritŭ de agitaţiunĭ duşmane“. La aceea însĕ nu se gândescŭ, că prin restricţiunile şi interḑicerile lorŭ volnice nu numai că nu'şĭ potŭ ajunge scopulŭ de a sugruma în sînulŭ popórelorŭ nemaghiare mişcarea naţională, ce le displace aşa de multŭ, dér creéză încă şi libertăţii cetăţenilorŭ maghiarĭ o situaţiune fórte prejudiţiósă şi ameninţătóre.

Aşa şi ordinaţiunea din cestiune a lui Hieronymi este o armă cu două tăişurĭ. Lovesce în naţionalităţĭ, dér ameninţă totodată şi libertatea de întrunire a patrioţilorŭ patentaţĭ.

Acésta au simţit'o cei din oposiţiă şi unulŭ din organele lorŭ „Budapesti Hirlap“ ia acuma, cu dreptŭ cuvêntŭ, posiţiă hotărîtă în contra acelei ordinaţiunĭ.

Fórte bine observă numita fóiă, că d-lŭ Hieronymi face o disposiţiă generală, care obligă pe toţĭ — acésta se 'nţelege îi dóre — şi că printrînsa, din causă că s'ar puté nasce agitaţiunĭ, confiscă în modŭ volnicŭ dreptulŭ de întrunire alŭ tuturorŭ cetăţenilorŭ.

Ordinaţiunea nu se provócă la nicĭ o lege, nicĭ nu este întemeiată pe lege, nicĭ nu are de scopŭ a esecuta séu a întregi legea, care în codulŭ penalŭ prevede casurile de agitaţiune prin vorbirĭ în adunărĭ publice etc. Ce scopŭ are ea dér?

Astăḑĭ, esclamă „Budapesti Hirlap“, cabinetulŭ Weckerle opresce „insemnele bisericescĭ“, unŭ altŭ ministerŭ, provocându-se la precedentulŭ acesta, póte oprĭ folosirea „insemnelorŭ statului“ la adunările poporale; aḑĭ Hieronymi opresce „esercițiile bisericescĭ şi religióse“, dér uită că tóte serbările de statŭ se începŭ de ordinarŭ cu Te Deum, predicaţii, sânţire de stégŭ, rugăciunĭ, cântărĭ ş. a. Póte veni unŭ ministru de interne, omŭ alŭ curţii, care per analogiam va ţiné de a sa datoriă constituţională sĕ oprescă de a lua parte la adunărĭ pe toţĭ funcţionarii, judĭ, profesorii etc.; aḑĭ Hieronymi se provócă la „agitaţiunile de naţionalitate“, urmaşulŭ sĕu se va provoca la posibilitatea agitaţiunei în contra claselorŭ, a statului, a parlamentului séu a dinastiei.

Fóia maghiară şovinistă vorbesce apoi însăşĭ de agitaţiunile naţionalităţilorŭ, dér ḑice: guvernulŭ sĕ se apere contra acestora cu mijlócele legale constituţionale, dér sĕ nu confisce libertatea cetăţenéscă şi politică.

La încheiere „Budapesti Hirlap“ mai face o concesiune. Ḑice că cu cuprinsulŭ ordinaţiunei s'ar împăca din punctă de vedere alŭ statului maghiarŭ, dér forma ilŭ supĕră în care s'a datŭ, forma care reamintesce era lui Bach şi face ca Ungaria sĕ devină „statŭ poliţienescŭ“...

Caracteristicŭ este, că în acelaşŭ numĕrŭ, cu câteva şire mai josŭ „Budapesti Hirlap“ face aspre împutărĭ guvernului, de ce a admisŭ alegerea celorŭ trei candidaţĭ de Metropolitŭ la Blaşiu vrêndŭ sĕ s'arete liberalŭ, şi pretinde dela elŭ sĕ stăruiéscă, ca sĕ nu fiă întăritŭ unulŭ dintre cei trei candidaţĭ, ci confişcându-se alegerea sĕ fiă întăritŭ acela, pe care ilŭ dorescŭ şoviniştii maghiarĭ.

Eată aşa se încurcă „liberalismulŭ“ ungurescŭ în contraḑicerile cele mai grozave, se încurcă şi se va încurca totŭ mai rĕu, pentru că îi lipsesce basa: sinceritatea şi dreptatea. De aceea acestŭ liberalismŭ nicĭ nu va scăpa de cataclismŭ.

Sinodulŭ archidiecesanŭ din Sibiiu.

Dumineca, în 16 Aprilie s. n., s'a deschisŭ sesiunea ordinară a sinodului archidiecesanŭ din Sibiiu.

Inainte de deschidere s'a celebratŭ serviciulŭ divinŭ, la care au participatŭ şi deputaţii sinodului. După terminarea serviciului divinŭ, deputaţii s'au adunatŭ în sala cea mare a seminariului archidiecesanŭ, unde Escelenţa Sa Mitropolitulŭ Miron Romanul a deschisŭ sesiunea sinodală prin următórea cuvêntare:

Preastimaţĭ Domnĭ, iubiţĭ fraţĭ, iubiţĭ fii sufletescĭ!

Trebue sĕ vĕ cerŭ din capulŭ locului binevoitórea indulgenţă, décă astădată puterile mele fisice şi, în proporţiunea acestora, cele spirituale, nu mĭ vorŭ fi de ajunsŭ pentru a conduce cum aşĭ dori, cu tótă acurateţa, consultările nóstre sinodale şi décă lipsa acestorŭ puterĭ se va vedé chiar şi în puţinele cuvinte, ce am sĕ Vi-le grăiescŭ la acéstă întrunire a nóstră.

Veţĭ fi aşteptândŭ dóră, ca eu din loculŭ acesta sĕ dau sémă de situaţiunea generală a bisericii nóstre şi de momentele mai însemnate ale vieţii nóstre bisericescĭ dela ultimulŭ nostru sinodŭ încócĭ; eu însĕ, din causele ce le indicaiu, astădată nu mĕ simtŭ în stare de a puté satisface unei astfelŭ de aşteptărĭ, ci lasŭ sĕ o facă acésta raporțele generale ale consistoriului archidiecesanŭ, carĭ Vi-se vorŭ presenta imediatŭ.

Cu tóte aceste nu potŭ sĕ nu constatezŭ, celŭ puţinŭ în terminĭ generalĭ, unŭ resultatŭ alŭ convingerilorŭ mele, potŭ sĕ ḑicŭ unŭ adevĕrŭ nerĕsturnabilŭ: că deşi suntŭ marĭ şi multe greu-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

TOBA.

De Leo Tolstoi.

(Fine.)

Jemeljan se duse în oraşŭ. Când se apropiă de castelulŭ voevodului, în mijloculŭ pieţii vĕḑŭ o biserică nouă. Era de totŭ gata, nu-i mai trebuia, decâtŭ micĭ reparaturĭ. Jemeljan le pune tóte în ordine, aşa că pănă séra întrégă biserica era gata. Voevodulŭ, care obicĭnuia sĕ dórmă multŭ şi nu se scula, decâtŭ de cătră séră, se uită prin feréstră şi vĕḑŭ biserica isprăvită. La vederea ei, sufletulŭ sĕu fŭ cuprinsŭ de nemulţumire. Era furiosŭ, că n'avea causă de a esecuta pe Jemeljan şi pentrucă nu putea avé pe nevasta acestuia. Chiămă érăşĭ la sine pe servitorĭ.

— „Jemeljan a împlinitŭ şi porunca din urmă“ le ḑise elŭ. „Trebue sĕ-i daţĭ unŭ lucru şi mai greu. Gândiţi-vĕ, căcĭ altmintrelea vĕ taiu capulŭ la toţĭ“.

Sfetnicii voevodului au hotărîtŭ. că îi vorŭ da lui Jemeljan sĕ facă unŭ rîu în jurulŭ castelului, unŭ rîu cu portŭ şi cu năi. Voevodulŭ chiămă la sine pe Jemeljan.

— „Mâne tóte aceste trebue sĕ fiă gata“; îi ḑise, „căcĭ altcum îţĭ taiu capulŭ“.

Jemeljan merse tristŭ acasă.

— „De ce eştĭ aşa de tristŭ?“ ilŭ întrebă femeia. „Dóră ţi-a datŭ poruncă nouă?“

Jemeljan istorisi totulŭ. „'Ţĭ spunŭ“, ḑise elŭ de încheiere, „că trebue sĕ fugimŭ.“

Dér nevasta érăşĭ se împotrivi şi se silea sĕ documenteze, că cu planulŭ de fugă nu vorŭ puté isbuti, din causa nenumĕraţilorŭ spionĭ ai voevodului.

— „Mergĭ de te culcă, scólă-te de diminéţă şi mâne tóte vorŭ fi în ordine.“

Când începŭ sĕ se crepe de ḑiuă, Jemeljan fŭ treḑitŭ de nevastă sa.

— „Du-te în oraşŭ, căcĭ totulŭ este gata. Numai în apropierea portului este o mică limbă de pĕmêntŭ, du cu tine hârleţŭ, lopată şi róbă şi du-o de o-parte“.

Jemeljan se duse. Când ajunse în oraşŭ, spre mare mirarea lui, vĕḑŭ în jurulŭ castelului unŭ rîu latŭ, pe care plutiau diferite năi. In apropierea portului vĕḑŭ pămêntŭ. Jemeljan se apucă de elŭ, ca sĕ-lŭ ducă de-acolo. Voevodulŭ se treḑi din somnŭ, se uită repede pe feréstră şi de spaimă mai că nu-lŭ lovi damblaua. Era furiosŭ, din causă că nu putea sĕ decapiteze pe Jemeljan. Chiămă din nou la sine pe slujbaşi.

— „Gândiţi-vĕ“, le ḑise, „şi inventaţĭ ceva, ce va fi imposibilŭ sĕ facă Jemeljan“.

După multă cugetare, slujbaşii voevodului ḑiserŭ:

— „Chiamă pe Jemeljan şi poruncesce-i sĕ mérgă „nu sciu unde“ şi sĕ aducă de-acolo „nu sciu ce“. Din cursa acésta nu va puté scăpa, pentru-că orĭ unde va merge şi orĭ ce va aduce, vei puté ḑice totdéuna, că n'a fostŭ unde trebuia şi n'a adusŭ obiectulŭ doritŭ. Atuncĭ vomŭ puté sĕ-lŭ esecutămŭ, şi poţĭ sĕ-i furĭ nevasta.“

Şi sfatulŭ acesta plăcŭ voevodului.

— „Asta“, ḑise elŭ, „a-ţĭ iscodit'o bine“.

Chiămă elŭ pe Jemeljan şi-i ḑise:

— „Du-te „nu sciu unde“ şi adu-mĭ mie „nu sciu ce“. De nu vei putea aduce, îţĭ iau capulŭ“.

Jemeljan merse acasă şi spuse nevestei sale cele întêmplate. Ţĕranca se posomorî.

— „Ei“, ḑise ea în fine după multă cugetare, „de astă-dată voevodulŭ şi-a pecetluitŭ peirea sa. Acum trebue sĕ lucrămŭ înţelepţesce“. Apoi după adêncă meditaţiă continuă: „Plecĭ în cale lungă, la bunica nóstră, mama cea mai bĕtrână a poporului; acolo trebue sĕ mergĭ şi trebue sĕ te rogĭ de graţiă. 'Ţĭ va da apoi ceva, cu care te întórce oblu la voevodŭ; eu voi fi în castelŭ, căcĭ de astă-dată nu potŭ scăpa din mânile voevodului. Mĕ vorŭ răpi cu puterea, dér nu pe multŭ timpŭ. Décă vei face totŭ aşa cum ţ'am spusŭ, atuncĭ nu peste multŭ mĕ vei libera.“

Jemeljan se găti de drumŭ. Nevastă-sa îi dĕdŭ unŭ sacŭ cu pâne şi o furcă de torsŭ.